

*Қосықтар, ертең, юморлар.
(Мектеп жасындағы балалар үшін)*

НӨКИС
ҚАРАҚАЛПАҚСТАН
1997

84 Кар 2
А 15

Аббазов С. Мәүсимлердің мәжилиси. Қосықлар. ерпек, юморлар. Нөкис:—Қарақалпақстан, 1997-жыл. 32, бет.

Балалар ҳәм жас өспиримлер әдебиятлары бөлими.

Қымбатлы балалар! Мархұм шайыр атаңыз Сағыйдулла Аббазовты жақсы танысаңыз керек. Оның көплеген қосықлары сизлердің сабақлықларыңыздан да орын алған. Оның „Сырлы альбом“, „Қуслар қайтып келеди екен“, „Менің иним“, „Кел бәхәрим“, „Мектепте де, үйде де“ ҳәм басқа да қосықлар топламлары сизлерге жақсы таныс.

Қолыңыздағы топламға оның Өмирбек лаққы ҳаққындағы қосықлары ҳәм „Мәүсимлердің мәжилиси“ ертеги киргизилди.

А $\frac{4803270202-456}{M-357(04)-97}$ 55-97

ISBN 5-8272-0078-6

© „Қарақалпақстан“ баспасы—1997

ТЭЙ-ТЭЙ БАЛА, ТЭЙ БАЛА

Берман кара хэй бала,
Тэй-тэй бала, тэй бала,
Хэзирше сен асықпа,
Бас аяқты, жай ғана.

Тэй-тэй бала, тэй бала,
Берман кара—хэй бала,
Тэй-тэй болып жүре алмай,
Жығылады гей бала.

Берман кара хэй бала,
Тэй-тэй бала, тэй бала,
Тэй-тэй басып келеди,
Бизиң бала ай бала.

Бир-еки, үш, бала,
Жыйна тезирек күш бала,
Албырамай, асықпай,
Нық басып жолға түс бала.

Тэй-тэй бала, тэй бала,
Қара берман хэй бала.
Жүрегойсеш пай, бала,
Бас қәдемди жай ғана,
Қорқама екен әй бала.

Кел-кел, бала, кел бала,
Қолыңды маған бер бала,
Жүриўге өзиң қорықсан,
Изиме әсте ер бала.

ХЭЙИИҰ АЙТСА АНАЛАР, ЛЭЗЗЕТЛЕНЕР БАЛАЛАР

Қызым-қызым қырмызы,
Жайнап турар нур жүзи,
Көп қызлардың ишинде,
Сулыұлықтан бир өзи.

Қызым-қызым қызғана,
Уйқыла қызым, аз ғана.

Мениң қызым қандай қыз,
Аспандағы айдай қыз,
Апасынан сораса,
Шийрин-шекер палдай қыз.

Қызым-қызым қыз ғана,
Уйқыла қызым азғана.

Қызым-қызым қундызы,
Аспандағы жулдызым!
Деп қойыпты апасы,
Түнлерде мениң күндизим.

Қызым-қызым қызғана,
Уйқыла қызым азғана.

Қызым шашын тарайды,
Айналарға қарайды,
Қыз барма екен дүнъяда,
Қызымдай мениң шырайлы.

Қызым-қызым қызғана,
Уйқыла қызым азғана.

Ақылға толы баслары,
Қызымның алтын шашлары,
Арыу болып жетисер,
Қыя-қыя каслары,
Үлкейе қойса жаслары.

Қызым-қызым қызғана,
Уйқыла қызым азғана.
Балам-балам пал екен,
Жүзіндегі қал екен,
Апасына жан екен.

Хәййиу-хәййиу жаным балам,
Уйқылап қалар мениң балам.

Ақ мамықтай жүзлериңнен,
Қарамықтай көзлериңнен,
Кип-кишкене излериңнен,
Мен айнанай жаным балам,
Хәййиу-хәййиу мениң балам.

Көркем қәдди-қәўметимсен,
Тилде шийрин сәўбетимсен,
Басымдағы дәўлетимсен,
Хәййиу-хәййиу жаным балам,
Уйқыла-уйқыла мениң балам.

Ай мүйизли кошқарымсаң,
Бийик-бийик аспанымсаң,

Ай жулдыздай аспанымсаң,
Хәййиу-хәййиу жаным балам,
Уйқыла-уйқыла мениң балам.

Зер кекилиц жарасады,
Оған хәмме қарасады,
Сулыу қызлар таласады,
Хәййиу-хәййиу жаным балам,
Уйқыла-уйқыла мениң балам.

Жаз алдында нәўбәхәрим,
Үй алдында сәруи талым,
Тәнимдегі шийрин жаным,
Уйқыла-уйқыла мениң балам,
Хәййиу-хәййиу жаным балам.

Қайтпайтуғын нәзеримсен,
Бақшамдағы гүлзарымсаң,
Үйимдегі базарымсаң,
Хәййиу-хәййиу жаным балам,
Уйқыла-уйқыла мениң балам.

Өмиримниң жарасығы,
Көзгенемниң қарашығы,
Болар маған қарасығын,
Хәййиу-хәййиу жаным балам,
Уйқыла-уйқыла мениң балам.

ХОШ—ХОШ БАҚШАМ, ХОШ БАҚШАМ

Тәрбияшы ана болып,
Мен бахытлы бала болып,
Еркін өстим, еркеледим,
Кушағыңда тасып-толып.

Хош—хош бақшам, хош
бақшам,
Умытпайман ҳеш қашан.

Жүзим жарқын, жайнадым
мен,
Мийрим қаным ойнадым мен.

Тәлим берип тәрбияшым,
Тилим шығып сайрадым мен.

Хош—хош бақшам, хош
бақшам,
Умытпайман ҳеш қашан.

Сеннен қанат қомлап алдым,
Мектебиме жоллама алдым,
Толып оқыу жасына мен,
Кушағыңнан кетип қалдым.

Хош—хош бақшам, хош
бақшам,
Умытпайман ҳеш қашан.

Хош—хош мениң меҳрибаным,
Тәрбияшым—қәдирданым,

Хош—хош бақшам, хош
бақшам,
Умытпайман ҳеш қашан,

Хош—хош бақшам, хош
бақшам,
Умытпайман ҳеш қашан.

ЯДЫҢДА ТУТ ЖАН БАЛАМ.

Ядында тут жан балам,
Дүньяда уллы нан балам,
„Наннан уллы бар“—десе,
Бул гәп шийки—қам балам.

Нан бар екен—өмир бар,
Нан болмаса өмир тар,
Айтып кеткен бабалар,
Тислем нанға болып зар.

„Алтын, гүмис—тас деген,
Арпа бийдай—ас деген“,
Нан қәдирине жетпеген,
Барып турған пәс деген.

Мәнисине қаранлар,
Билмесеңлер сораңлар,
Нан халықтың байлығы,
Дөретер мәрт адамлар.

Жумсар олар бар күшин,
Биз жейтуғын нан ушын.
Нан мийнеттиң жемиди,
Ол мазалы сол ушын.

Қәстерлесек биз нанды,
Алғыс айтып мың санлы,
Құрметлеген боламыз,
Нан авторы—инсанды.

КӨП ОЙЛАНЫП ҚАЛАДЫ

Султан еле кишкене,
Ойламайды ҳештеңе,
Қайсы—десең,—оң қолың?
Көрсетер анық деп:—„мине“.

Қайсы,—десең,—шеп қолың?
Көп ойланып қалады,

Сорауға жууап бералмай,
Дым қыйланып қалады.

—Жоқ ғой сениң көп қолың,
Ойлан ба?!—деймиз Султанға,
Белгили болса оң қолың,
Қалған қолың шеп қол-дә?

ЖӘРДЕМ БЕРИҢ КӘРИМГЕ

Бүгин де ерте Кәрим,
Баслады кешегі кәрин,
Билип алмақшы бәрин,
Неше шөжесиниң барын.

Беккем тутылған қолға,
Жүуериси, толы қырма,

Қысымлап шашты тақырға,
Шөжелерин жәмлеп зорға.

Әуел тетис қарап өтті,
Соң шетинен санап өтті,
Жартысына жана жетти,—
Шөжелери тарап кетти.

Арадан өтсе де ҳапте,
Келтире алмай исти сәтке,
Санай алмай шөжелерин,
Қалып жүр ол қуры пәнтке.

Балалар берман келиңиз,
Шетте қалмай бириниз,
Шөжесин санап бериңиз,
Қуўансын Кәрим иниңиз.

ҚУҰАНЫШЫМ СОЛ ЕДИ

Келсем үйге көшеден,
Алып келген кеше мен,
Чайник жатыр бөлиніп,
Сынған және кеседе.

Томпаң—томпаң асыға,
Жетіп келди қасыма,
Чайникті оған көрсетсем,
„Мен го!“—деди асыла.

Ислеген буны ким дедім.
Балаларым айтты:— „билмедік“,
Үш жастағы Саулаттан,
Сорайық деп изледік.

Не дерімди билмедім.
Қуұандым бірақ күлмедім,
Сындыра берер және деп,
Қуұанған түр бермедім.

Үлкенлери қысынды,
Уялдыма қысылды,
Ойнап жүрген жерінен,
Үкесін үйге ысырды.

Қуұанышым сол еді тек,
Көриніп тұр сап жүрек,
Шынлықты сүйіп мәнгиге,
Болагөр дедім хақ жүрек.

БИЗИҢ МЕКТЕП БАҒЫНДА

Әйне жаздың ұағында,
Бизиң мектеп бағында,
Уұылжыған жеміслер,
Леззет берер жанына.

Қатар-қатар салмалар,
Екі бойы алмазар,
Жүзим, әнжир, анары,
Жесең мийриң қанады.

Гүллердің жүз түрі бар,
Мийуелердің бәрі бар,
Бәрі шийрин, бәрі пал,
Өзиң таңлап, қәлеп ал.

Әйне жаздың ұағында,
Мектебиміз бағында,
Биз өсірген мийуелер,
Рәхәт берер жанына,

КЕШИГИҰДИҢ СЕБЕБИ

Муғаллим күнде азанда,
Көреді барлап журналды,
Биледи аңлап ол сонда,
Кимлер келген, ким қалды.

Бир күн емес хәр күни,
Кешигеди не ушын?
Муғаллим бақлап көреді,
Мараттың бул жүрисін,

Әдет болған Маратқа,
Сабағынан кешиккен,
Жигирма минут өткенде,
Көринер басы есиктен,
Кеткенсоң сабақ басланып,
Есикти ашып қарайды.

Есигиниң алдынан,
Бир автобус өтеді екен,
Үйден шығып Марат соны!
Ярым саат күтеді екен.

Дыққатын бөліп хәмменін,
Кириуге рухсат сорайды.

Автобусқа минемен деп,
Ұақыт босқа өтеді екен,
Жаяу жүрсе мектебине,
Бес минутта-ақ жетеді екен.

ИНИМНИҢ СОРАҰЫ

Калың терек егилген,
Есигимиз алдына,
Истен хәзир келгеним,
Турман терек жанында.

Келди иним қасыма,
Алты жасар—ол Бахыт,
Бирден ойым бөлінди,
Иниме қарап сол ўақыт.

Қарады маған тигилип,
Айтажақтай бир нәрсе,
Ойланған болып турады,
Күлимсиреп биресе.

—Не дейсең Бахыт карағым,
Хеш иркилме, айта бер!
—Бар еди аға сораўым,
Деди соны айтып бер?

Мысал бизиң теректиң,
Өсиўине хайрансан,
Жылында неше түрленер,
Биле алмадым ойлансам.

Бир күнлери қарасам,
Жапырағы жоқ жаланащ,
Шамал менен шайқалар,
Қуры ғана куў ағаш.

Тағы да бир күн көргенде,
Көкшил тартып жасарған.
Қатар-қатар бойынан,
Жасыл жапырақ шығарған.

Болып еди күн ыссы,
Терегим қандай саялы,
Қалың жапырақ жарасып,
Алақанын жаяды.

Хәзир мине, қараңыз,
Жапырақлары сарғайған,

Шамал менен үзилип,
Түсип атыр хәр жайдан.

Түсинбедим мен буған,
Деди иним таңланып,
Бердим жуўап мен оған,
Билгенимше ойланып.

—Жапырақлы теректиң,
Куў реңге енгени.
Бул да жылдың мәўсими,
Қәхәрли қыстың келгени.

Көгисленип шақаның,
Түр бергени өзине,
Ол бәхәрдиң көриниси,
Жарасқан жер жүзине.

Қалың жапырақ бүркелсе,
Теректи қоршап дөгерек,
Жаздың ыссы күнлери,
Басқасынан бул бөлек.

Енди ўақыт баскаша,
Салқын түскен азырақ,
Гүз белгиси усындай,
Сарғайып түсер жапырақ.

Жыл дегениң төрт мәўсим,
Хәр бириниң сыры бар.
Бәри де пайда береді,
Өзлерине миясар.

Мине сениң сораўың,
Түсинбеген әдептен.
Ендиги жылы оқыйсаң,
Үйренесең мектептен.

Дедим иним тыңлады,
Куўанды жуўап алғансоң.
Ишке кирип дем алдық,
Биз сөйлесип болғансоң.

ГҮБЕЛЕК

Қанатынды жайылған,
Жайнап тұрған гүл деппен,
Гүллериме қайылман,
Ашылыпты-ау бул деппен.

Қолды созсам гүлиме,
Қанат қағып ушты ол,
Биринши рет көриуім,
Гүл болып тұрған кусты ол.

Гүл дегеним гүбелек,
Болып шықты изинде,
Қасына барсам ушады,
Ұайран қалдым өзим де.

Жаныңа жақын келсем мен,
Кете алмайман гүбелек,
Услайман деп куўсам мен,
Жете алмайман гүбелек.

Күндизлери масайрап,
Гүллер менен боласаң,
Биле алмадым мен ойлап,
Түнлерде қайла қонасаң.

Жазы менен усындай,
Ләззетте жаның гүбелек,
Қалай болар қысында,
Сениң халың гүбелек.

ГӨЖЕКЛЕР

Фермамызда көп гөжек,
Тен жартысы көк гөжек,
Шым қарасы төрт гөжек,
Буўрылы бар бес гөжек,
Қоңыры бар қос гөжек,
Сегиз гөжек сур гөжек,
Сары жағал бир гөжек,
Күтә сулыў бул гөжек.

Алтаўы бар ақ гөжек,
Тарғылы бар тақ гөжек,
Биреуи дым сақ гөжек,
Өзиң тез-тез оқып көр.
Есаппап шығар, қосып көр,
Буның бәри бизиң гөжек,
Нешеў болды сизиң гөжек?

ҚҰСЛАР ҚАЙТЫП КЕЛЕДИ ЕКЕН

Қурбанбай кишкене уста,
Деп атайды бизиң класста.
Сулыўлап ҳәр жылы бәхәрде,
Уя соғады қуспа.

Былыр оның бул уясын,
Қарлығашлар мекән етти,
Бергеннен соң тәрбиясын,
Өнип-өсип ушып кетти.

Олар ушын күрт та терди,
Дәнде койды, суўда берди,

Жазы менен өз достынан,
Қарлығашлар рәхәт көрди.

Аяғына биреуиниң,
Көк жипектен салды белги,
Уясына сол қарлығаш,
Быйыл және қайтып келди.

Олар да адамлардай,
Жақсылықты биледи екен,
Жайлы болған уясына,
Құслар қайтып келеди екен.

БИРИН-БИРИ ҚЫЙМАЙДЫ

Жууырып кетсе пышығым,
Кууып кетер күшигим,
Екеуиниң ойнауы, —
Мениң ушын қызық дым.

Ашыуға минип алысар,
Айқасып ауыз салысар,

Бири қашып, бири қууып,
Әдеуір жерге барысар.

Екеуи усылай ойнайды,
„Қой“ — десенде қоймайды,
Тіслейжақ болып турса да,
Бирин-бири қыймайды.

САҒЫНАМЫЗ ҚЫСТЫ ДА

Айтсақ қыстың қызығын,
Бир әжайып өзи дым,
Әйнеклерге сызады,
Шым-шытырық сызығын.

Тереклер турар малынып,
Муздан моншақ тағынып,
Алғандай болып көринер,
Ақ орамал жамылып.

Аппақ кардың үстінде,
Тамашаға батамыз,
Жумалатып топ етип,
Бир-биреуіге атамыз.

Муз үстінде сырғанап,
Жарысады шаналар,

Озғанларды қутлықлап,
Қол шаппатлар балалар,

Қалың кийим киймесең,
Тондырады етинди,
„Қайт“, — дегендей „бала сен“,
Шымшылайды бетинди.

Сууықларға үйренип,
Шынығады денеміз,
Сууық сууға жууынып,
Кеуілленип жүреміз.

Жазда жайнап жүрсек те,
Шомылып сууға ыссыда,
Оның да орны бир бөлек,
Сағынамыз қысты да.

БӘХӘР КЕЛСЕ...

Ашылып қуяш жамалы,
Алтын нуры таралар,
Сәуірдің есип самалы,
Ауылма-ауыл аралар.

Суулар ағар салмадан,
Көк липас кийер жер беги,
Тәбиатқа енип жан,
Өзгереді келбегі.

Қызыл-жасыл гүл болып,
Әтирапымыз жайнайды,
Өз алдына түр болып,
Қәр түрлі қуслар сайрайды

Бәхәрде барлық дийқанлар,
Рульди қолға алады,
Гүздеги бийік қырманның,
Түп-тийкарын салады.

Жазык жасыл жайлаулар!
Болар сүттиң булагы,
Көбейер ойнар жәниұарлар,
Бузаў, қозы, ылағы.

Жаслығымыз бәхәр бул,
Ләззети мол өмирге,
Жасаймыз жайнап жаснап
Бәхәр менен биз бирге... сол,

ГҮЗ ҚӘДИРИ БИР БАСҚА

Сарғыш дөнип дөгерек,
Еслетер алтын реңин,
Дийқанларға не керек,
Излеп гүзден дерегин.

Гүз қәдири бир басқа,
Мектепке қәдем таслаймыз,
Устаз бенен класста,
Оқыў жылын баслаймыз,

Қырман-қырман зүрәет,
Ұдал мийнет табысы,
Бәри жанға рәхәт,
Халқымның ары—намысы.

Мәртликлердің айғағы,
Иске асқан әрманлар,

Мийнеттің палдай қаймағы,
Үйілген таудай қырманлар.

Келген хәр бир гүзимиз,
Бизлер ушын бахыт бул,
Бәрхамә жайнар жүзимиз,
Шадлыққа толы уақыт бул.

СҮЙЕМИЗ СУЛЫҰ ЖАЗДЫ БИЗ

Сүйемиз сулыұ жазды биз,
Узыннан-узақ күнлери,
Шыжғырып ыссы күндизи,
Қоңыр салқын түнлерин.

Барып канал көллерге,
Шомыламыз, жүземиз,
Өсимликлер, гүллерден,
Гербарийлер дүземиз.

Аралап, тоғай таўларды,
Үйренемиз үлкени,

Нени көрсек биз бәрин,
Барамыз жазып хәр күни.

Әтирапымыз көк егис,
Көргенде көзин тояды,
Писип тұрған көп жемис,
Жесең мийриң қанады.

Сулыұлықты жаздағы,
Ұдал мийнет дәреткен,
Соның ушын биз оны,
Сүйемиз мың жүректен.

ЖАЗ КЕЛДИ

Күлип турған жадырап,
Көк липас кийип әтирап,
Көзлер қызар, тоймас қарап,
Жүдә сулыұ жаз кеуилли.

Суўларға толы салмалар,
Бойында жүзим, алмалар,
Үй алдында гүл ығалар,
Жүдә сулыұ, жаз кеуилли.

Басланса гейбир егислер,
Писип турар көп жемислер,
Ислегиң келсе көп ислер,
Жүдә сулыұ, жаз кеуилли.

Арттырсам деп өнимлерин,
Мийнет етип төгип терин,
Күтер дийқан егинлерин,
Жүдә сулыұ жаз кеуилли.

Малға толы жайлаў бәри,
Тикирейисип кулақлары,
Ойнар қозы-ылақлары,
Жүдә сулыұ, жаз кеуилли.

Оқыўшылар дем алыста,
Саяхатта болар жолда,
Ким лагерьде ким аўылда,
Жүдә сулыұ жаз кеуилли.

ЫРҒАЛАР ТАЛЛАР, ЫРҒАЛАР

Бәхәрде келер тырналар,
Суўларға толар арналар,
Таярлық көрип дийқанлар,
Жер сүрип, атыз тырмалар.

Бүртиклер ерик, алмалар,
Мәужирип ағар салмалар,
Салмалардың бөйларында,
Ырғалар таллар, ырғалар.

Ашылып гүлдер жайнасар,
Бүлбиллер қонар сайрасар,

Қозылар қуўып бир-бирин,
Секирип-секирип ойнасар.

Басланар барлық егислер,
Писер гейбир жемислер,
Аўыллардың артар көрки,
Қызықтырар түрли ислер.

Жадырап кетер далалар,
Шапқылап жүрер балалар,
Аўылымыздың саўлаты,
Қалалар менен бабабар.

КҮНДЕ БИР ЫҒАҚ СӨЗ ЕТЕДИ

Артық буннан үш жыл бурын,
Еккен еди бир терек.
Өз ұақтында тәмийинлейди,
Болса егер суў керек.

Кенес алып үлкенлерден,
Босатып гурды түбин де,

Тамыр көмип шақа жайып,
Нәрўан болды бул күнде.

Ата-анасы жаз күнлери,
Саясында ҳәз етеди.
Алғысқа бөлеп Артықты,
Күнде бир ұақ сөз етеди.

МӘҰСИМЛЕРДИҢ МӘЖИЛИСИ

(ертөк)

Жыйналысып жақында,
Мәүсимлер мәжилис өткерди.
Ғәр бири өзи ҳаққында,
Тәрийплеўин жеткерди.

Қыс айтты орнынаи турып,
Ғәдден тыс бадабат урып:
— Мен болмасам егерде,
Кетпейме басқалар курып!

Турғанда мениң қәҳәрим,
Мәүсим бе сол бәҳәрин,
Өзим баслап беремен,
Керек ислердиң бәрин.

Қушағымда қарым бар,
Жер көрпе дең жамылар,
Саклайман суўды муз етип,
Еритип алады бәҳәр.

Жыл өзи басланар меннең,
Әҳмийетим артық шеннен.
Болар екен сонда қалай?
Дейтуғынлар маған теңмен.

Жер қатламын тонлатаман,
Жайларыңды онлатаман.
Ғамынды же ертеден деп,
Адамларға аңлатаман.

Музларымда сырғанайды,
Қарларымда шана айдайды,
Балалардың шын достыман,
Дийдарыма ҳеш тоймайды.

Шымшып беттен ҳэзиллеймен,
Ден саўлығын гөзлеймен.
Қыс кийимин кийип алып,
Жарысларға кел деймен.

Дийқанлар тынығар менде,
Күш жыйнар, шынығар менде,
Ойласылып көп жумыслар,
Жобасы сызылар менде.

Әйнеклерге шым-шытырық,
Саламан сүүрет қатырып,
Ҳәммә кыстай болса дер:
Ағашлар бас шайқап турып.

Тыңлап көрдик қыстың гәпин,
Деди—бәхәр тиклеп қәддин,
Мақтаныўдың кереги не,
Билиў керек ҳәр ким хәддин.

Мақтансам егер орным бар,
Тонлар жибиғ мәлхам болар,
Бөленип жасыл липасқа,
Тәбият меннен илхам алар.

Дийқанлар баслар егисин,
Барма сирә кемисим,
Мың кубылып, гүл ашылып,
Мийўеге қарар жемисим.

Нәүпирленип суўлар ағып,
Тереклер көк түйме тағып,
Сағынып келер досларым,
Былтырғы кеткен қусларым,
Сегбир тартып қанат қағып.

Шарўа кеўли жай болады,
Қозыларым қой болады,

Малларымның саны артып,
Жайлаўларда той болады.

Балалардың жолы болады,
Стадионлар толады,
Волейбол, футбол, баскетбол,
Ойыннан мийри қанады.

Күлим қаққан жамалым,
Дәртке даўа самалым,
Ләззетте деп биледи,
Хәр ким менде өз жанын.

Қәсийетин ҳәр гүлдин,
Сайраған сырын бүлбилдин,
Қалдырмай айтып бериўге,
Шамасы жетпес хәш тилдин.

Мен мийнетти сүйемен,
Жалқаўларға күйемен,
Мийнет еткен адамның,
Табысын бастан үйемен.

Минекей сол бәхәр мен,
Гиреўли орны өмирден.
Усыншама саўлат пенен,
Боламан қалай қыстан кемі

Сөйледи жаз күйип-жанып,
—Көрмейсизбе нәзер салып,
Мийнет етер, үмитленер,
Меннен көп ис күтер халық.

Асығыста егип болып,
Гей жерлерди төгип болып,
Бәхәр кетер текте баслап,
Аўырлықты маған таслап.

Хәр түбине ғаўашаның,
Ашыр мениң шийрин жаным,
Дыққатымнан шетте қалмас,
Сары алтыным—маржан салым.

Азық берип суўғараман,
Өсиўине пәрманаман,

Жаздан жазым болды десе,
Оған күтә арланаман.

Қуяш нурын емгизермен,
Мийнеттен пал жегизермен,
Маза берип мийуелерге,
Ұай-ұай жазым дегизермен.

Бағлар мийуеден ийилип,
Бағшада өнім үйилип,
Палызымнан пал өнсе,
Қууанаман сүйсинип.

Жаз күнлери жайлауым,
Үдете берер жайнауын,
Өрис өсип, өнім артып,
Көрерсең табыс қайнауын.

Лагерде болып балалар,
Мазмунлы деп аралар,
Айрықша түрге бөленер,
Жазда ауыл, қалалар.

Егинлерди өсиремен.
Жетилдирип писиремен.
Барлық ұақта турман тайын,
Халқымыздың исине мен.

Буған жақсы түсинемен.
Басқалардың есине мен,
Салғым келер, билип қойсын,
Маған хеш ким келмейди тең.

Сөзге уста екен гүзде,
Қалдырмастан айтғы бизге,
Сөзлерине карағанда!
Жақсы емес оннан өзге.

Көз бенен көрдим өзлерин,
Тыңладым айтқан сөзлерин,
Өйттик дейди, бүйттік дейди,
Гүрриң етип бирим-бирим.

Жерди таяр еткен биреу,
Оны егип кеткен биреу,

Анығынан келген ұақта,
Тәрбиялап күткен биреу.

Атыз нәлге толық дейик,
Зүрәтлер болық дейик,
Енди оны алыу керек,
Қалдырмастан үйип-жыйып.

Өнімлерди жыйнау керек.
Жыйнау жолын ойлау керек,
Хәмме оған қосып күшин,
Хеш ким ала болмау керек.

Саулаты көп гүзимнин,
Солқымындай жүзимнин,
Дейди хәмме қадирлеп,
Қарашығы көзимнин,

Дәслепки қәдем тасланар,
Мектепте оқыу басланар,
Билим алып устаздан,
Жаслардың ұақты хошланар.

Ақ алтын фонд болып үйилер
Салым гүриш болып түйилер,
Досларымыз шад болып.
Душпанлар иштен күйинер.

Сизлер болып, биз болып,
Жобалар толып жүз болып,
Орынланбаса егерде,
Мен не қыламан гүз болып,

Соның ушын еринбей,
Бийкарлыққа берилмей.
Халық хызметин етемен,
Халық кеулине жетемен.

Гүзде тамаглап сөзин,
Мен биринши,—деди өзиң,
Менсинбеди басқаларды,
Бийлеп менменлик сөзим

Бундай тартыс бурыннан,
Талай болып турылған,

Хәр ким айтып қара басын.
Мақтаныуға урынған.

Бирин-бири байқасқан,
Ерегискен, шайқасқан,
Бир шешімге келе алмай,
Нешше сапар тарқасқан.

Хабардар деп әдептен,
Көп мәнзиллерди өткен,
Шақырып дийқан бабаны,
Мәжилиске мирәг еткен.

Хәммеси тамамлап сөзди,
Бабаға қадады көзди,
Шақырдық дегендей болды,
Төрелик берер деп сизди.

Бабада тиклеп бойын,
Тум-тусқа бурып мойнын,
Мәүсимлерге қарап турып.
Айтты өзиниң ойын:

Төртеүйиң де теппе-теңсиз,
Бириң етек, бириң жеңсиз.
Айталмайды деп хеш ким:
Бириңнен-бириң кемсиз.

Төртеүйиң бир пүтинсиз,
Биршисиз-бириң өтимсиз.
Төртеүйиң жәм болсаңыз,
Қайыспастай сүтинсиз.

Мен сизлерге сырласпан,
Жеримиз көп сырласқан.

Узақтан бирге келемиз,
Өмиримше жолдаспан.

Мойынлаймыз оны биз,
Мақтансаңыз хақылысыз,
Түсинсениз бирақта.
Адам менен даңқлысыз,

Жасайман десең адамсыз,
Онда сизлер: надансыз,
Алтын қоллар кәдирин,
Түсине алмай қалғансыз.

Атынды койғанда адам,
Даңқынды жайған да адам,
Енер көркиң, шырайың,
Болса қайманда адам.

Ғарры да сөзин тамамлап,
Деди, басқа барма гәп,
Айтпады хеш ким хеш нәрсе,
Кейиллери толғандай тап.

Мәүсимлер сөзге түсинди,
Бабаға қол усынды,
Тәжим етти, бас ийип,
Құрмет еткен пишинде.

Мәжилиске келип дус болып,
Мәүсимлер татыў дос болып,
Бабаны алып ортаға,
Кетти ўақты хош болып.

МЕН АТАМДАЙ БОЛАЖАҚПАН

Жап бойында қатар гүжим,
Бир жағында өскен жүзим,
Еккен буны атам бизиң,
Мен атамдай болажақпан.

Саясынан ләззет тапқан,
Мийўасының дәмин татқан,
Атама көп алғыс айтқан,
Мен де алғыс алажақпан.

Шебер дийқан болған атам,
Жер қадирин билген қатаң,
Мийнет етсең сүйер Ұатан.
Мен де дийқан болажақпан.

Иси менен данқ қалдырған,
Хәули-хәрем, бағ қалдырған,
Көргенлерди таң қалдырған,
Мен атамдай болажақпан.

АПАМ ЖАҚСЫ

Күлимлеген көзлери бар,
Көзге ысық жүзлери бар,
Дәртке дәрман сөзлери бар,
Апам жақсы, апам жақсы.

Кетемиз гейде тыңламай,
Тәртипти бузып аңламай,
Шаппат урар, болар „ұай-ұай“
Соңдадағы апам жақсы.

Аұқатларды сайлап берер,
Қатық, сүт хәм каймақ берер,
Шад болсын деп ойнап берер,
Апам жақсы, апам жақсы.

Ойлағаны перзент ғамы,
Мудам гүзетте турғаны,
Майдай жағады урғаны,
Апам жақсы, апам жақсы.

Гейде бизлер айтсак қосық,
Отырады дауыс қосып,
Тап баладай ушып-ушып,
Қуәнады апам жақсы.

Бизлерди деп ойланады,
Бизлерди деп қыйланады,
Бизден мың-мың айланады,
Апам жақсы, апам жақсы.

КЕМПИР АПАМ ҚАНТ КӨРСЕ

Кемпир апам қант көрсе,
Жасырады жүреді,
—Жей бермең!- деп бизлерге,
Бақырады жүреді.

Соның ушын мен қантты,
Нан орнына жегенмен,
Базда ишпей аұқатты,
Қант тауып бер дегенмен.

—Мазалы деп көп жесең,
Тис қалмайды тисиңнен,
Тисим пүтин болсын десең,
Шығарма дейди,—есиңнен.

Ауырып сызлап тислерим,
Мазам болмай көп жаттым,
Зыянын соң билдим де,
Қант жемеске шәрт айттым.

Үкем сонда кемпирге,
—Расынды айт, деди.
Өзиңнің неге тисиң жоқ,
Жей бердиң бе, қант?—деди.

—Апа,—леди Гүлнара,
Сораұ берсем бола ма?
Күнде емес, күнара,
Азырақ жесем бола ма?

Күлип қойды апам да:
—Дурыс қызым, сөзиң—деди,
„Зыяны бар—деп айтпады,
Кемпиримиз бизиң“,—деди.

Жегиң келсе азырақ,
Берейин қызым хәзир-ақ,
Қантты қуры жей берме,
Тек шай менен иш бирақ.

Қант жегиси келгени,
Гүлнара:—апа шай, —деди.
—Қызымның шайды ишкени,
Қант ушын-ау пай,—деди.

Кемпир менен ақлығы,
Бул сырды жақсы биледи.
Түсинисип бир-бирин,
Биледи де күледі.

КЕМПИР ҒАРРЫ ХӘМ АҚЛЫҚЛАР

Кемпир-ғарры кеулі хош,
Алпыс-жетпіс жасында,
Жүрегінде тасқын йош,
Ақлықтары қасында.

Көктен ушса самолет,
Қол былғар бири бақырып:
—„Ата, үйдің қасына,
Түсир“—дейди, шақырып!

Ойындарды көреді,
Балалары қызыққан.
Араласып жүреді,
Шетте қалмай қызықтан.

Бир ақлығы томпаңлап,
—Поезды таяр еттік,—дер...
—Кәлеушилер, келиңдер,—
Москваға кеттік!—дер.

Айдаған боп машина,
Ақлығы: „дө-ө-өт, дө-ө-
өт“ дейди.
—Жүрежақпан алдыға,
Ата, былай кет,—дейди.

Ақлықтар айтса жан бар ма,
Бәрін бәржай етеди,
Қосылып гейде оларға,
Бирге ойнап кетеди.

Бир баласы гүр-гүрлеп,
—Тракторман мені!—дейди.
—Кемпир апам келсин, деп.
Қарап турман мен,—дейди.

Кемпир-ғарры ақлықты,
—Шийринлерден шийрин дер,
„Соның ушын удайы,
Арта берер мийрим“,—дер.

МЫҢ ЖАСАСЫН

Атам менен кемпир апам,
Турар олар ауылда,
Бизлер барып жазда мұдам,
Тойып жүрмиз қауынға.

Гезек-гезек сүйер олар,
Бетимізден шорпылдатып.

Ақлықтары келсин деп,
Жақсыларын жыйып қояр.
Шийриния солар жесин деп,
Тамағынан қыйып қояр.

Бизлер ушын жанын үзер,
Кең ашылып қушағы,
Айтып небир алтын сөзлер,
Көзлеринен нур шашады.

Қуанысып күтип алар,
Ишсек тайын сүт хәм қатық.

Хәр сапары ушырасқанда,
Қууанышка бағамыз,
Мың жасасын деймиз сонда,
Кемпир апам хәм атамыз.

ӘКЕМИЗ ҮЙДЕ БОЛМАСА

Әкеміз үйде болмаса,
Қызық болмас ойындар,
Бақырады апам да:
—Ойынды енди қойыңдар!

Әкеміз үйде болмаса,
Көрінер гүнгирт шамлар да,
Муңайғандай сезилер,
Тым-тырыс болып тамлар да.

Әкеміз үйде болмаса,
Ашылмас апам қабағы,
Жууғарада писпейди,
Асқан кешки тамағы.

Әкеміз бенен жемесек,
Ауқатлардың дәми жоқ.
Жолыққандай боламыз,
Бір кеселге еми жоқ.

Әкеміздің жолына,
Күнде айдай қараймыз.
Келмеди деп не ушын,
Апамыздан сораймыз.

Әкеміз үйде болмаса,
Кеуілсиз өткен уақтымыз.
Үйміздің саулаты,
Әкеміз екен бахтымыз.

КЕРЕК ҒОЙ САҰҒА ЕТПЕГИМ

Сулұ мениң портфелим,
Кирлетпеймен ұеш жерім,
Портфелимнің ишінде,
Таза тур, кітап, дәптерім.

Тәриплеп ғана саламан,
Қайырмайман шетлерім.

Тамызбайман сыяны,
Пуқта тутып бетлерім.

Кітапларым түп-түуел,
Жыртып зия етпедім,
Себеби, бул кітапты,
Ендігі жылы үкеме,
Керек ғой сауға етпегім.

ЕСАПДАН БАЛА

Сәрсен бириншиде,
Жақсы биледи есапты.
Қарасаң дәптерине,
Есаптан гилең „бес“ апты.

Таяқшаны бир-бирлеп,
Иркилмей санап кетеди.
Бирден баслап алжаспай,
Отызға шекем жетеди.

Санды санға қосады,
Санды саннан ала биледи.
Көбейтиуден алжасады,
Бөліуді шала биледи.

—Қанша оқыушы бар,
Айтып бер билсең,
Хәм неше парта бар,
Сизің класста десең?

Әри-бери ойланар,
Айталмай көп қыйланар,
Ең изінде Сәрсеннің,
Мынадай жууабы бар:

—Буны шеше алмайман,
Санды билмей қалмайман,
Ал, партаны, баланы,
Бир-бирине қосалмайман.

ТАЗАЛЫҚ БОЛЫП САЙЛАНДЫМ

Азада келип мектептен,
Сумкасын үйге таслады,
Үкелерин шақырып,
Өзинше жұмыс баслады.

Дизип қойды қатарға,
Улзада, Улжан, Абатты,
Хәр бирине дара-дара,
Аударады дыққатты.

Хәммесиниң көрип қолын,
—Не деген қир, өскен тырнақ,
Деди,—енди таза болың,
Тырнақты тез керек алмақ.

Шаң болыпты шашларыңыз,
Ұйпа-жуйпа, қарап көриң,
Ауырмайды басларыңыз,
Күнде бир ұақ жууып жүриң!

Күлип еди Абат оған,—
—Қой — деди ол,—ойынынды

Кирлеп кеткен жүдә жаман,
Қара, кулақ мойынынды.

—„Барынлар“,— деди Азада,
Бүгин мәўлет беремен,
Үстиңиз қир ме, таза ма,
Ертең және көремен.

Қызының бул исине,
Нәзер салды анасы,
„Тәўир ғой“ деп ишинен,
Қуўанды жүрек ханасы,
Анасы айтты:—Қуўандым,

Кемиси жоқ дым, хасла,
Буны қалай ойландың!
Азада айтты:—класста,
Тазалық болып сайландым.

—Рас па, жаным, рас па?
Қызым сеннен айландым:
—Ақыры бизиң Азада,
Таза десен, таза—дә!

ЖАҚСЫ ДОСТЫ ИЗЛЕЙМЕН

Айтып еди маған әкем,
Әкесинен еситкенин,
Нәсият деп айтқан екен,
Ядымда тур еле менин.

Әкемнің сол бир сөзлерин,
Тынлаған болсам жасымда,
Қайталап айтыў нәўбети,
Келди бүгин өз басыма.

—Сапар шексең алысқа,
Жолдаслыққа мәрт керек,
Тырысқан арға-намысқа,
Шын азамат сап жүрек.

Тап болсаң ондай жолдасқа,
Кеўлиннің қарар тапқаны,
Бир-биреўди колласа,
Атыңның шыға шапқаны.

Соның ушын жан балам,
Сөз мәнисин аңлай бил,
Жүрер болсаң сен балам,
Жолдасыңды таңлай бил.

Бирге жүрер адамға,
Болмаса сырлас хеш бурын,
Айтайын саған бул манда,
Сынаудың мына бир түрин.

Пайдалы бир зат усынып,
Тең бөлиўди сора сен,
Жарты жағын усының,
—Өзиң ал де, жора сен.

Жартысын саған қалдырсын,
Бөлиўине қара сен.
Өлшестиріп бул исин,
Усылайынша сана сен.

Теп-тең шықса бөлгени,
Әдилликтин белгиси,
Излеме онда өнгени,
Достың нағыз сол киси.

Алағат болып бөлінсе,
Басым болса бир жағы,
Көбиси саған берилсе,
Өзинде қалса азырағы—

Сақыйлықтын нышаны,
Хәм де кеўил кенлиги,
Хұрметке бөле сол жанды,
Көринсе ондай беглиги.

Көбин өзи меншиклеп,
Азын саған қалдырса,
„Биринши рет өзим“ деп,
Хә, демей сыр алдырса—.

Жолдаслыққа жарамас,
Араны дәрхәл ашагөр.
Басқаның ҳалын сорамас,
Сондайлардан қашагөр.

Әкем айтқан нәсият,
Жүрегимде кәлем-хат,
Жақсы исти гөзлеймен,
Жақсы досты излеймен.

ӨКПЕЛЕҰ

Ақыллы бала дер еди,
Алымды хәр бир муғаллим,
Жақсы деп сын береди,
Оған жолдас болса ким.

Күлим қағып жадырап,
Ашылып турған қабағы,
Сирә оның болған жоқ,
Билмейтуғын сабағы.

Барластырсаң балада,
Өмиринде ашыў жоқ,
Жумсаған жерге барады,
Қыйынсынып қашыў жоқ.

Алым, Нағым отырып,
Керисип қалды азырақ,
Алымға алып топылып,
Нағым уят етти бирақ.

Тыртығын айтып жүзиниң,
„Қотыр“ деди Алымға.

Кемисин айтып көзиниң
„Соқыр“ деди Алымға.

Нағым айтқан бул сөзлер,
Қыйлантты көрген адамды,
Тигилисип турған көзлер,
Нағымға барып қадалды.

Алым бирден ойланып,
Өзин бөлек шетке урды,
Көзиниң жасы айланып,
Үйине қарай бет бурды.

Хәзир жүзде қалған изи,
Бурын болған жарасының,
Көрмейди оның оң көзи,
Нуры өшип қарасының.

Хеш кашан ол ескерген жоқ,
Буның булай болғанлығын,
Сорастырып тексерген жоқ,
Көзи қалай қалғанлығын.

Өзи быйыл он үш жаста,
Бул ҳаққында сөз болған жоқ,
Усы ўаққа шекем, ҳасла,
Бир аўыз сөз қозғалған жоқ.

Нағымның бүгин айтқаны,
Балаға дым батып кетти,
Сол еди тезден қайтқаны,
Ойға шүмип, үйге жетти,

Алым үйге келе сала,
Шыдамады, апа!—деди,
Ана көрип;— „мына бала,
Бунша неге қапа“—деди.

—Шынынан кел анажаным,
Көзим неге көрмей қалған.
Қыйналған ба мениң жаным,
Қашан, қалай жазым болған.

Ана бираз тоқтап қалды,
Қыйланды ма, ойланды ма,
—Үх,—деп суўық демин алды,
Сөз баслады, ойланды да:

—Дурыс балам расында,
Кишкенеңде болдың қыңыр,
Еки ярым, үш жасыңда,
Тынбайтуғын тыпыр-тыпыр.

Бир жыласаң қоймадың ҳеш,
Қолда—аяқта турмадың ҳеш,
Еркелесе—еркелесин,
Дедимдағы, урмадым ҳеш.

Керек зағты қолға алсаң,
Бизди оған зар етерсең,
Бер балам деп сорап барсам,
Жер тепсинип шыр етерсең.

Бир күн үйде пышақ көрдің,
Қой дегенди тыңламадың,
Жылар дедим ерк бердим,
Не боларын аңламадым.

Сен пышақты алып қаштың,
Сүринип жығылдың тайып,
Жазатайым аяқ бастың.
Соннан балам болдың майып.

Мен жыладым ҳуўыш кетти,
Ҳәм басымды урдым тасқа,
Тек көзиме күшим жетти,
Қолымнан келмеді ис басқа.

Емлетип сениң көзинди,
Докторға көп қатнап едик,
Билмесин деп өзинди,
Саған сирә айтпап едик.

Еслеп ана сондағысын,
Сел-сел етти көздің жасын,
Айтпады сөз қалды тоқтап,
Еки қоллап услап басын.

—Пышақты мен қолға алып,
Бермеймен деп турғанымда,
Жақларыма —салып-салып,
Келип мени урғаныңда.

Жулқып-жулқып
қолларымнан,
Күшлеп тартып алғаныңда,
Ҳеш нәрсе де болмас еди,
Шырлап жылап қалғанымда.

Жылап-жылап қояр едим,
Қайтып ондай қылмас едим,
Деди, Алым:—бундай болып,
Узақ жылап қалмас едим.

ЕРКЕБАЙ ЕРИНШЕК

Еркебай ким десен,
Барып турған ериншек,
Еси дәрти бәрха ойын,
Жүрсө шанғыт: ала-куйын,
Шақырғанда келип ишпес,
Тайын турған тамағын.
Аш болдым деп сонынан,
Үйип келер кабағын.
—Тайынлап қойдым тамақты,
Алып иш—дейди апасы.
—Өзин алып бер маған,
Деп еринер баласы.
Еркебай хәр күн азаңда,
Сәскеге шекем турмайды.
Эжағалары оятса,
Айтқанын дым қылмайды.
Анасы келип қасына,
Тур деп шайқар басын да,
Оған нәзер салмайды,
Көзин ашып жатса да,
Турғысы келмей еринип,
Есней берер керилип,
Арман-берман аўнайды,

Тезирек турып болмайды,
Анасы үйден кете алмай,
Етер исин ете алмай,
Еркебайды күтеди,
Көп ўақытлары өтеди.
Түстиң алды болғанда.
Зорға ғана турады.
Шынықпайды, еринип,
Бетин зорға жуўады.
Және шаўқым қурады:
—Суўыл калған шайыш,
Кешегиден неге аз.
Маған койған майың?!
Қантты жегим келмейди,
Жеўге шоколад кайым.
Еркебайдың усындай
Әдети бар күн сайын.
Ал, анасы үмитленип:
Жақсы болар Еркем дер.
Жәман бирақ ериншеклик,
Даўам етсе ертең де.

ӨКИНИШ

—Тазала балам салманы,
Суўғарайық алманы,—
Дегенде талай атасы,
Рустем сирә қылмады,

Алма писти қызарып,
Жеўге қумар ол барып,
Үзіўге бүгин баталмай,
Өкинип жүр уялып.

КЕМШИЛИГИН БИЛДИ ОЛ

Жақында бизиң көшеде,
Кешкурунырақ еди.
Билмедим саат нешеде,
Күн батыўдан бурынырақ еди.
Балалар бир жерге
жыйналдық.
Дем алыста ислеген исин,
Хәр ким ортаға салды,

Айтыўына қарағанда,
Полат китап оқыўдан,
Бириншиликти алды,
Оған хәмме хайран қалды.
Марат екінши оқыйды,
Бәринен жасы киши,
Хәмме үлгили иси,
Есигиниң алдында,

ӨМИРБЕКТИҢ БҮРГЕ ДӘРИСИ

(халық аңызы бойынша

юмор)

Өзи базар күни еди,
Карыйдарлар көреді,
Өмирбек гәлле базарда,
Жүөери сатып тур еди.

Ауылымыз ерек еди,
Усы дәри керек еди,
Аға қалай колланамыз,
Жолын айтып берсең деди.

Биреу берман қарай келді,
Жүөериге қарай берді,
Буның аты не екен деп,
Өмирбектен сорай берді.

„Бүргени ушлап аласан,
Аузына буннан саласан,
Дәрини бүрге жуталмай,
Өлип қалар қарасаң“.

Алыс жерден келген деди,
Алар паркын билген деди,
Буның атын Өмирбек,
„Бүрге дәри“ деген деди.

Дәрисіз қырар ек онда,
Услайтуғын болсақ қолға,
Өмирбек:— ол дурыс деди,
Бола берер ол да, бул да.

ӨМИРБЕК ҰӘМ ҒАРРЫЛАР

(Халық аңызы бойынша

юмор)

Базда алып күннің қуяшын,
„Өмир деген бул ушқыр лашын“
Деп жаслық жылларын еслеп,
Отырды үш ғарры шайкасып басын.

Ох, жетпис деп биреуи дым налынды,
Биреуи айтты күш-қууатым алынды,
Кем-кем кемейеди кетип қал-дәрман,
Жигер берер жаслық екен жалынлы.

Мен сизлердің инанбайман сөзине,
Мысал етип қарағанда өзиме,
Үшиншиси айтты, күшим тап сондай
Бурын қандай болса жаслық гезимде.

Еки ғарры бежирейисип қарады,
Оңнан-солдан оны ортаға алады,

Сен күшинди қалай сынап билдің деп,
Айтып бер деп қайта-қайта сорады.

Билемен деди, ол бір үлкен тастан,
Күшимди сынауға умтылдым қастан.
Орнынан қозғалтып қоя алмадым,
Өткен ұақларымда жигирма жастан.

Жақында сол тасқа тағы барғанман,
Көтерсем деп бар күшимди салғанман.
Жаслығымда қандай болсам, және де,
Сондай болып қозғалта алмай қалғанман.

Еки ғарры усы ойға кеп еди,
Күши болса, күшли шығар деп еди,
Сөз тамам болғансоң бәри күлисти,
Үшинши ғарры бул Өмирбек еди.

СВЕТОФОР ҲАҚҚЫНДА КОСЫҚЛАР

(Пиядаларға арналады)

.. .УСЫНДАЙДАН БОЛАДЫ

Көп жоллардың кесискен, Бэндиргиси болады. Машина да, жаяу да, Өтиўге бағдар алады. Жол қәдесин билмеген, Өмирин кәуипке салады,	Өтемен деп асығып, Албырақлап қалады. Бахытсызлық гей ұақта, Усындайдан болады, Билмегеннің отына, Билгенлер де жанады.
---	--

ЖОЛ ҚӘДЕСИН БИЛИП АЛ

Бәринен бұрын сен өзиң, Жол қәдесин билип ал. Көшени кесип өтерде, Жан-жағына нәзер сал.	Нускау берер хәммеге, Айтпайды бирақ сөз бенен, Алжаспайсаң қарасаң, Түсиндирер көз бенен.
Қарсы алдында, қарап тур, Бир азамат сақ турып, Күнмизге жарап тур, Удайына тақ турып.	Жарқыраған нурлы көз, Бирин жумса бири бар, Көп мәнили сырлы көз, Нурының түр-түри бар.

Сағымланса сары көз,
Дыққат қойың деген сөз,
Жасыл нуры жайнаса,
Пиядалар өтиң тез!

Жадыраса қызыл нур,
Шоферларға нәубет бул.

Машиналар өткенше,
Бир азырақ тоқтап тур.

Светофор ол сениң,
Тәртибинди бақлайды,
Жол қәдесин дурыс билсең,
Қәуип-қәтерден сақлайды.

СВЕТОФОР БОЛМАҒАН ЖЕРДЕ

Барлық жерде светофор болмайды,
Және тәртиплеуши бәрқа турмайды.
Соның ушын бес бармақтай билип ал,
Жол жүриўдиң қәделерин ондайда.

Көшелердиң ортасында ойнама,
Рульдеги шоферларды қыйнама.
Бир машина көринсе де узақта,
Оннан бурын өгемен деп ойлама.

МАЗМУНЫ

Тәй-тәй бала, тәй бала	3
Хәйиһү айтса аналар, ләззәтленер балалар	3
Хош-хош бақшам, хош бақшам	4
Ядында тут, жан балам	5
Көп ойланып қалады	5
Жәрдем берин Кәримге	5
Кууанышым соя еди	7
Бизин мектеп бағында	7
Кешигиүдин себеби	7
Инимнің сорауы	8
Гүбелек	9
Гөжеклер	9
Куслар қайтып келеди екен	9
Бирин-бири кыймайды	10
Сағынамыз қысты да	10
Бәхәр келсе	10
Гүз қәдири бир баска	11
Сүйемиз сулыу жазды биз	12
Жаз келди	12
Ырғалар таллар, ырғалар	13
Күнде бир ұақ сөз етеди	13
Мәусимлердин мәжилиси (<i>ертек</i>)	13
Мен атамдай болажақпан	16
Апам жақсы	17
Кемпир апам қант көрсе	17
Кемпир, ғарры хәм ақлықлар	18
Мың жасасын	18
Әкемиз үйде болмаса	20
Керек ғой сауға етегим	20
Есапдан бала	20
Тазалық болып сайландым	21
Жақсы досты ізлеймен	21
Өкпелеу	22
Еркебай ериншек	24
Өкиниш	24
Кемшилигин билди ол	24
Билмейди хасла	25

Көремиз оның жуўмағын	25
Өмирбектиң бүрге дәриси (<i>халық аңызы бойынша юмор</i>)	26
Өмирбек хәм ғаррылар (<i>халық аңызы бойынша юмор</i>)	26

* * *

Светофор ҳаққында қосықлар

(Пиядаларға арналады)

...Усындайdan болады	27
Жол қәдесин билip ал	27
Светофор болмаған жерде	28

Сағыйдулла Аббазов

МӘҰСИМЛЕРДИҢ МӘЖИЛИСИ

қосықлар, ертеқ, юморлар

Қарақалпақ тилинде

„Қарақалпақстан“ баспасы

Некіс—1997

Редакторы *Тилеўхан Даниярова*
Художниги *Көшкин Рейипназаров*
Тех. редакторы *Замира Досанова*
Корректоры *Арзыхан Аташева*

ИБ—1696.

Териўге берилген ўақты 15.04 1997 ж. Басыўға рухсат етилген ўақты 90,6 1997. Қағаз форматы 60x84 ¹/₁₆ Әдебий гарнитура. Кегль 10. Жоқары баспа усылында басылды. Көлемі 2,0 б/т. шэртли 1,86 б/т. есап 1,93 б/т. Жэми 2000 нуска. Буйыртпа №1/1. Баҳасы 30 сўм

„Қарақалпақстан“ баспасы Нөкис қаласы. 742000. Нөкис қаласы, Қарақалпақстан көшеси, 9-жай.

Қарақалпақстан Республикасы Баспа сөз бойынша Мәмлекетлик комитетинин Нөкис полиграфкомбинаты. 742000. Нөкис қаласы, Қарақалпақстан көшеси, 9 жай.